

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. An Pontifex possit directè secum dispensare in his omnibus, in quibus cum aliis potest? Et an hoc etiam tribuatur Episcopis, Principibus sæcularibus, & Prælatibus etiam Regularibus? Ex p. 8. tr. 3. ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

2. Addit Cordub. lib. 8. q. 8. & 9. etiam illos, qui dixerunt, Concilium esse supra Papam, non fuisse autos negare, Papam posse in legibus Concilij dispensare: quia videlicet cum Concilia non semper existant, expedit ad bonam gubernationem Ecclesie: vt in eorum legibus Pontifex dispensare valeat, qui semper moraliter adest. Et ita in ea sententia esse dicendum, ait Victoria supra prop. 14. Sed negat in ea opinione posse irritare omnem legem Concilij, quia in re non loqui consequenter, ait Corduba illa quest. 9. Addimus & nos, Pontificem posse dispensare in quacunque lege Apostolica humana, vt optime docet D. Thomas quodlib. 4. artic. 13. Victoria relect. de potest. pape, Couarruias cum multis, quos refert, 2. part. 4. cap. 6. §. 9. num. 6. Nam vt ait Molina tract. 1. de iustit. disput. 5. in princip. ius posituum diuinum est, quod a Deo in se vel humanitate sua de iis, quae ad naturale ius non spectant, latum est; idque sine ministerio Angeli, siue alicuius alterius suorum seruorum, vt Moysis, vel Apostolorum condidit. Ius vero humanum sunt reliqua praeccepta, quae homines tulerunt accepta a Deo potestate pro ministerio, & dignitate cuiusque ad leges condendas. Vnde colligitur, praeccepta, quae Apostoli, quatenus Pastores, & Rectores Ecclesiae tulerunt, ad ius humanum pertinere: cuiusmodi sunt praeccepta de ieiunio Quadragesimae, de obseruatione diei Dominicae, de bigamo non ordinando, de quo 1. Timoth. 3. & alia huiusmodi. In his ergo praecceptis Apostolorum Papa dispensare potest, quia potest in omni iure Ecclesiastico: quamuis Apostoli in aliis praerogatiuis, & gratiis fuerint excellentiores: tamen in potestate iurisdictionis Pontifex non est inferior illis, etiam Petro, cuius est successor. Et haec omnia docet Salas de legibus, disput. 20. sect. 3. num. 16. cui ego addo Suarez lib. 10. cap. 14. num. 2. Pontium de Marium lib. 8. cap. 5. num. 2. Couarruias. 4. Decret. 2. fo. cap. 6. §. 3. in 6.

RESOL. IV.

An Pontifex possit directe secum dispensare in his omnibus, in quibus cum aliis potest? Et an hoc etiam tribuatur Episcopis, Principibus secularibus, & Praelatis etiam Regularibus? Ex part. 8. tract. 1. Resol. 5.

Respondeo quod Summus Pontifex potest secum directe dispensare in his omnibus, in quibus cum aliis potest. Ita sentiunt D. Thomas in 4. distinct. 20. quest. 1. artic. 5. quasi in cuncta 4. ad tertium. Syluester verb. lex, quest. 14. in fine. Caiet. 1. 1. q. 96. artic. 5. col. 3. & Lessius lib. 2. de voto, c. 40. dubitat. 17. & probabile putat Suar. lib. 6. de voto, cap. 11.

1. Probat primo; quia potest Summus Pontifex sibi concedere indulgentias absolundo se a vinculo poenae immedie, & directe, vt praeter nobis significauit D. Thomas in 4. distinct. 20. quest. 1. artic. 5. versus finem, & alij graues Doctores; ergo, & potest secum directe dispensare.

2. Secundo probatur, quia potest secum dispensare in votis a se emissis; ergo in aliis rebus. Antecedens probatur, quia dispensatio voti, nihil est aliud, quam quaedam condonatio facta nomine Dei alicui homini per Praelatum Ecclesiae, qui in terris gerit vicem Dei, vt optime docuerunt Suarez lib. 6. de potest. distinct. 1. artic. 5. Sed condonatio non potest distinctio personarum, nam qui habet a Rege facultatem condonandi omnibus debita, po-

test etiam sibi condonare poenam debitam Regi; ergo Summus Pontifex potest secum dispensare in votis.

4. Tercio, quia duplex est iurisdic. alia contentiosa requirens partis citationem, & probationem testium, siue coactiua, & punitiua, vt iurisdic. ad excommunicationem ferendam: alia scilicet iurisdic. est directiua, & voluntaria, vt dispensandi potestas. Prima quidem videtur requirere necessariam distinctionem personarum; at Secunda minime: vnde secundam potest quis in se exercere.

5. Quarto probatur, quia in omni opinione potest Pontifex, & alius superior, cum dispensat cum tota aliqua communitate, in qua ipse est, sicut tali dispensatione, in quo casu indirecte secum, & consequenter dispensat, & vtitur iurisdictione: ergo etiam potest secum directe, & seorsum dispensare, nulla enim inter haec duo considerabilis differentia apparet.

6. Quinto probatur; quia alias peioris esset conditionis, & sortis Summus Pontifex quantum ad hoc, quam alij subditi, quia alij habent hominem, qui possit circa eos directe dispensare, & Pontifex minime: imo propter has rationes idem tribuit Sanchez tom. 5. disput. 3. Episcopis, Principibus secularibus, & Praelatis etiam Regularibus, quia illi habent in suis subditis Religiosos potestatem quasi Episcopalem. Iuxta Navarr. in summa ca. 12. n. 75. & etiam idem tribuit habentibus potestatem vniuersalem delegatam in aliqua communitate, cuius ipsi partes sunt. Sed de his infra iterum redibit sermo.

RESOL. V.

An qui habet potestatem dispensandi in lege cum aliis, possit secum dispensare.

Ita vt non solum Summus Pontifex, & Episcopi, sed etiam omnes Praelati, & Superiores Ecclesiastici tam saeculares, quam Regularis etiam locales, & illis absentibus vice Rectores, & vice Priores, &c. habentes iurisdictionem ordinariam dispensandi tam in votis & iuramentis, quam in aliis rebus possint dispensare secum eodem modo, quo possunt cum aliis subditis.

Imo, & habentes iurisdictionem delegatam dispensandi in vniuersum cum aliqua communitate, cuius ipsi sunt partes, secus vero quando haberent limitatam potestatem, dispensandi cum certis personis.

Idem dicendum est tam de Supremo Principe seculari, quam de omnibus aliis Superioribus secularibus habentibus potestatem ordinariam, aut vniuersalem delegatam ad dispensandum in rebus saecularibus. Ex p. 8. tr. 3. Resol. 16.

§. 1. VI, vt g. in votis irregularitatis, praecceptis Ecclesiae, &c. Et supponendum dupliciter posse aliquem cum seipso dispensare: vno modo indirecte, vt cum Princeps in aliqua lege dispensat cum tota communitate, indirecte & consequenter intelligitur dispensare cum seipso in eadem communitate contento: sicut cum Pontifex per Iubilaeum dispensat cum tota Christianitate, vel cum ipsa vrbis, indirecte & consequenter intelligitur dispensare secum ipse in eadem Christianitate; & vrbis incluso. Alio modo potest quis secum ipse dispensare, delegando suam potestatem alteri, vt secum dispenset. Vt si Princeps suam potestatem in lege dispensandi alicui committat, vt iuxta eam secum dispenset. Sicut cum iuxta aliquos

Sup. his Episcopis, Principibus, &c. in Resolutionibus not. seq. Infra in deabus Res. seq. & inferius in tr. 3. lege doctrina Res. 19. & aliarum eius primae annot.

RESOL. V. AN QUI HABET POTESTATEM DISPENSANDI IN LEGE CUM ALIIS, POSSIT SECUM DISPENSARE.

